

Hij is niet opgenomen in de bomenroute, maar de hartjesboom die bij de ingang van Gouwestein staat, zou dat wel waard zijn. Net zoals nog wel meer andere bomen overigens, die best bijzonder zijn – in soort of in exemplaar – en toch misschien een beetje verloren staan, of in ieder geval niet de aandacht krijgen die ze verdienen. Een goede reden om in ieder geval in de wijkkrant een artikeltje te besteden aan deze dappere groeiers.

Uiterlijk

De hartjesboom is snelgroeiend, verliest zijn blad in de winter en is soms een boom en soms een struik. Hij kan behoorlijk hoog worden, tot wel 20 meter (in optimale omstandigheden) en ook in de breedte kan hij de 15 meter wel halen. Hij heeft dus echt de ruimte nodig. Maar het meest geliefd is de hartjesboom vanwege zijn herfstkleuren. De hartvormige bladeren verkleuren van rose (als ze uitlopen), van brons naar groenig, geel en kunnen later zelfs paars-rood worden. Het is ook een goede schaduwboom, behalve als hij tot struik gesnoeid wordt natuurlijk. En dan moet je hem goed in toom houden, want de hartjesstruik wil maar al te graag een hartjesboom worden.

Nog een bijzonderheid is dat de bladeren niet alleen aan de takken groeien, maar ook aan de stam. En de bladstelen zijn roze-rood. De Latijnse naam luidt: *Cecidiphyllum japonicum* en hij komt uit de katsuraboomfamilie. Eigenlijk komt de Latijnse naam niet overeen met de Nederlandse naam. *Cerci* vertaald betekent "kersrond". In Duitsland wordt de hartjesboom "Kuchenbaum" genoemd, in Frankrijk "Arbre Caramel" en dat is niet voor niets, maar daarover later.

Herkomst

Oorspronkelijk komt de hartjesboom uit Japan en China. Hij wordt in Japan als heilige boom vereerd en daarom is hij ook vaak in de nabijheid van tempels geplant. Hij is in Nederland ingevoerd in 1865. Er staat een bijzonder mooi en groot exemplaar, waarschijnlijk zelfs de oudste van deze soort in Nederland, in de tuin van het Loosdrechtse kasteel. Die tuin is te bezoeken. De boom is geplant bij, of vlak na de aanleg van de tuin in 1900, wat deze speciale hartjesboom toch een zeer respectabele leeftijd geeft.

Eigenschappen

De hartjesboom bloeit in april en hij is eenhuizig, dus de mannelijke en vrouwelijke vruchtbeingsels zitten aan dezelfde boom. De mannelijke bloemen zijn kleine bundels roodachtige meeldraden. De vrouwelijke zijn kleine, witroze bloemetjes. De bloei valt helemaal niet op. Vanaf oktober zijn de vruchten wel goed te zien, lange koffiebruine peulen die de hele winter blijven hangen. In die peulen zitten de kleine platte gevleugelde zaadjes.

Echt kieskeurig is de hartjesboom niet. Hij groeit op alle goed doorlatende grond, het liefst een beetje in de halfschaduw en het mag ook niet te nat zijn. Planten doe je in november en verplanten moet je maar helemaal niet doen, want dan loopt het meestal niet goed af met de verplante boom (of struik).

Bijzonderheden

Waarom nou die merkwaardige Duitse en Franse namen? Dat komt door de geur. De in de herfst afgevallen bladeren ruiken naar zoete koek, een beetje kaneelachtig. Nou is niet iedereen deze mening toegedaan. Sommige wat minder romantisch aangelegde lieden vinden dat de bladeren veel meer naar gekookte aardappelen ruiken. Maar ook als de bladeren uitlopen, geurt de boom. Gekookte appeltjes, vinden sommigen, gewoon wat zoetzuur, zeggen critici. Het merkwaardige is echter dat niet elke boom geurt. Je kunt geluk hebben en twee keer per jaar waterdend langs de boom lopen, maar je kunt ook tot de pechvogels behoren en dan ruik je helemaal niets. En toch, als je het afgevallen blad, ook van deze niet-geurende exemplaren in

brand steekt, zou het naar gebrande karamel ruiken, crème brûlée als het ware.

Tot slot

We zijn niet allemaal veroordeeld tot een snel-groeiende hartjesboom in onze tuin. Er bestaan ook variëteiten van de *Cercidiphyllum japonicum*. De "pendula" wordt niet groot, groeit ook trager en is dus wel geschikt voor een gewone tuin en er bestaat er zelfs eentje die je in een (grote) pot of kuip kunt houden op je balkon. En die prachtige kleuren, die zijn behouden in alle variëteiten, dus de hartjesboom is een echte aanrader.

